

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-941

11.11.2022

Storebrand Forsikring AS

Retts hjelp

Twist mot hovedentreprenør og rørlegger – én eller flere tvister?

Etter kjøp av nyoppført bolig oppdaget sikrede forhold han anså som mangler. Han holdt derfor tilbake deler av kjøpesummen. Hovedentreprenøren krevde etter hvert ytterligere betaling, men sikrede avviste betalingskravet. Selskapet innvilget rettshjelpdekning for tvisten. Senere oppdaget sikrede også motfall i avløpsrør. Dette tok sikrede direkte opp med rørlegger/underentreprenør. Denne skal ha avvist ansvar. Sikrede søkte om ny rettshjelpdekning for twist mot rørlegger, men selskapet viste til at dette var å anse som en del av tvisten mot hovedentreprenøren som det allerede var innvilget dekning for. Nemnda kom til at kun forelå én twist og viste til at tvisten med hovedentreprenøren var en nødvendig betingelse for kravet mot underentreprenøren/rørleggeren.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum per twist kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om det foreligger én eller to tvister under rettshjelpdekningen.

Sikredes forsikring har bl.a. følgende vilkår:

E.3 Utgifter som dekkes:

1 Rimelig og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i twist i egenskap av personlig eier av den forsikrede eiendommen. Med twist forstås et krav som er fremsatt og bestridt. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen er i kraft. En sak som består av flere individuelle twistegrunnlag, og som kan fremmes i samme sak for domstolen, regnes som en twist.

(...)

E.5 Forsikringssum.

Den samlede erstatning ved hver twist er begrenset til 100 000 kroner.

(...)

Sikrede kjøpte ny bolig i 2019. Etter oppføring oppsto det twist med utbygger/hovedentreprenør.

Sikrede holdt tilbake deler av kjøpesummen i påvente av utbedring av det de mente var mangler ved boligen, men utbygger krevde likevel betaling av ytterligere kr 63 000. Sikrede var uenig i at det gjensto noe restkrav:

Vi foretok siste utbetaling av slutfaktura i juni. Da hadde vi gjennomgått innholdet sammen i 2 møter og kommet til en enighet med deg. Så det skal ikke gjenstå noe restbeløp her. (...)

Som nevnt tidligere har vi hatt mye problemer med avløpet i huset. Dette kommer det en rapport på i løpet av kort tid med utbedringer som må gjennomføres.

Sikrede avdekket også mangler ved avløpene, og sikrede rettet mangelskrav direkte mot underentreprenør/rørlegger.

Sikrede søkte 26.1.22 om rettshjelpsdekning. Av søknaden fremgikk følgende:

Forbruker holdt tilbake deler av kjøpesummen i påvente av utbedring. Utbygger krever nå utbetaling på kr 63 000. Se mail under. Forbruker bestrider dette. Se vedlagte mail fra forbruker. Det er også avdekket problemer med avløpene og utbygger ba forbruker følge opp med rørlegger, som avviser ansvar. Forbruker har innhentet rapport av 19.10.21 som konkluderer med feil fall (vedlagt). Rørlegger avslo ansvar den 11.11.21. Forbruker tegnet kontakt med utbygger etter bustadoppføringslova og vil følge krav om utbedring opp mot utbygger. Tvist forelå den 27.10.21 vedr. tilbakehold og den 11.11.21 for avløp da rørlegger avslår ansvar. Forbruker har anmodet undertegnede om bistand for å følge opp krav mot utbygger etter bustadoppføringslova og det bes om innvilget rettshjelpsdekning fra 27.10.21.

Selskapet bekreftet 4.2.22 rettshjelpsdekning fra 27.10.21, begrenset oppad til et beløp på kr 63 000.

Sikrede søkte om ny rettshjelpsdekning for tvist mot underentreprenøren. Selskapet gjorde gjeldende at tvisten med underentreprenør var en forlengelse av tvisten som det allerede var innvilget dekning for. Selskapet økte på den bakgrunn tvistesummen til kr 100 000.

Sikrede fastholdt at det forelå to tvister, men selskapet opprettholdt sitt standpunkt om at det var å anse som én tvist.

Sikrede krever dekning for to tvister under rettshjelpsforsikringen og anfører at det foreligger én tvist med utbygger og en ny tvist med underentreprenøren. Det dreier seg om to selvstendige rettssubjekt og ulike tvistegrunnlag, og også krav av ulik størrelse. Det er fremmet reklamasjonskrav mot entreprenør etter bustadoppføringslova. Det er også fremmet krav mot underentreprenør grunnet mangelfull montering av røropplegg i boligen basert på alminnelig uaktsomhetsansvar og skl. § 2-1. Kravene må behandles hver for seg. Sikrede kan i praksis vinne mot den ene parten, men tape saken mot den andre parten. Kravet mot utbygger baserer seg på kontraktsansvar, mens kravet mot underentreprenøren er et direktekrav på ulovfestet grunnlag. I FSN 6068 hevdet forsikringsselskapet at det kun var grunnlag for én dekning i tilsvarende saksforhold. I den saken hadde et sameie fremmet krav mot entreprenøren, men også boligbyggelaget som var byggeleder for arbeidene. Nemnda kom til at sameiet hadde krav på to deknings og uttalte "Nemnda er enig med sikrede i at det her er tale om to ulike tvister. Selv om begge søksmål gjelder det samme tapet, som følge av påståtte feil ved balkongene, er det tale om ulike ansvarssubjekter og ulike ansvarsgrunnlag". I herværende sak er det to ulike ansvarssubjekt med ulike ansvarsgrunnlag. Det er heller ikke det samme kravet, da underentreprenøren kun hefter for feilene ved røropplegget, mens utbyggers ansvar også relaterer seg til bygningsmessige feil av ren "snekkerkarakter". Det samme fremgår av avgjørelsen FSN 5799 hvor en forbruker holdt tilbake oppgjør ved oppføring av ny bolig. Nemnda kom til at tvist mot byggmester og tvist mot prosjektleder/prosjekterende var to forskjellige tvister, som ga to rettshjelpsdekninger. Saken i FinKN 2022-107 hadde et svært spesielt faktum og er ikke passende for herværende sak. I denne saken har sikrede fremmet krav mot entreprenøren etter bustadoppføringsloven. Kravet gjaldt bygningsmessige mangler (snekkerarbeid) og feil på røropplegget. Røropplegget ble utført av underentreprenøren (rørlegger). Sikrede står således kun i et kontraktsforhold med entreprenøren, ikke med rørleggeren. Kravet mot rørleggeren er fremmet utenfor kontrakt og på grunnlag av alminnelig uaktsomhet og uaktsomhet hos arbeidstaker. Kravet mot rørlegger som gjelder røropplegget er også rettet mot hovedentreprenør, men kravene er ikke like da kravet mot hovedentreprenør også gjelder noe annet.

Selskapet har i det vesentlige anført at en tvist ikke er å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg. Det er i denne saken tale om samme krav med ulike rettslige grunnlag som forfølges mot utbygger og

underentreprenør/rørlegger. Selv om kravene mot utbygger og underentreprenør har ulike rettslige grunnlag, har ikke det avgjørende betydning i vurderingen av om det foreligger flere tvister. De to mangelskravene gjelder samme tvisteobjekt/tap, nemlig problemer med avløpene. Det er klart at kravet mot underentreprenøren er en forlengelse av tvisten med utbygger. Selskapet legger til grunn at sikrede kan forholde seg til sin kontraktspart som er utbyggeren, og det er således ikke nødvendig å forfølge kravet mot begge parter gjennom to rettshjelpsdekninger. Selskapet har dekket kostnader mot underentreprenøren under innvilget dekning og anser det etter vilkårene som én tvist.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpsdekning for tvisten mot underentreprenøren, eller om denne tvisten er å anse som en del av den tidligere tvisten mot utbygger.

Vilkårene slår fast at "en sak som består av flere individuelle tvistegrunnlag, og som kan fremmes i samme sak for domstolen, regnes som en tvist". Utover dette gir ikke vilkårene noen veiledning for hvordan man skal trekke grensen mellom én og flere tvister. Det følger imidlertid av vanlige forsikringsrettslige årsaksprinsipper at dersom det er inntruffet et forsikringstilfelle, omfatter dette forsikringstilfellet alle skader/tap som er en følge av den opprinnelige skaden. I rettshjelpforsikring er det tvisten som utgjør forsikringstilfellet, og alle krav som kan tilbakeføres til samme innledende sak må regnes som del av samme tvist, jf. for så vidt FinKN 2020-650, 2019-816 og 2019-472.

I denne saken kom sikrede i tvist mot utbygger. Nemnda forstår saken slik at denne tvisten omfatter bygningsmessige mangler og feil på røropplegget. Da utbygger krevde innbetalt tilbakeholdt beløp, reiste sikrede sak også direkte mot underentreprenøren for feil på røropplegget. Manglende aksept fra utbygger om kravet, dvs. tvisten med utbygger, er derfor en nødvendig betingelse for kravet mot underentreprenøren, dvs. det siste kravet er en direkte videreføring av at det første ikke ble akseptert. Nemnda mener dette må regnes som én tvist i forhold til rettshjelpforsikringen. Det har ikke avgjørende betydning om det dreier seg om forskjellig ansvarsgrunnlag og heller ikke at kravet mot utbygger er mer omfattende enn kravet mot rørleggeren; det avgjørende er at kravet mot rørleggeren er en følge av manglende aksept av kravet fra utbygger.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).